

1 Care sunt diferitele tipuri de măsuri?

Judecătorul administrativ competent cu aplicarea unor proceduri rapide și simplificate pentru urgențe (*juge des référés*) poate dispune oricând măsuri provizorii de urgență (procedură de urgență, plata unui avans, expulzarea, interdicția de a face un anumit lucru cu aplicarea unor sancțiuni, conservarea probelor).

Nu se poate face un inventar al măsurilor provizorii: în cadrul procedurii privind măsurile provizorii se pot obține toate măsurile urgente care nu fac obiectul unei contestații serioase sau care sunt justificate prin existența unui litigiu (plata unui avans, expulzarea unui ocupant fără acte care să-i permită ocuparea imobilului respectiv, expertiza sau constatarea unor daune etc.). În plus, judecătorul competent cu luarea de măsuri provizorii poate dispune în regim de urgență toate măsurile care se impun fie pentru a preveni daune iminente (în special lucrări de consolidare), fie pentru a înceta o tulburare în mod vădit ilicită. Există un regim special pentru măsurile asigurătorii (sechestrul asigurător și garanții judiciare), care sunt măsurile care permit creditorului, de cele mai multe ori cu încuviințarea instanței, să indisponibilizeze integral sau în parte bunurile debitorului său, ori care permit înscrierea față de bunul respectiv a unui drept special de garanție, în vederea garantării plății unei creanțe care nu este încă recunoscută printr-o hotărâre judecătorească, însă a cărei recuperare pare să fie amenințată.

Măsurile asigurătorii pot lua două forme:

sechestrul asigurător, care permite indisponibilizarea cu titlu asigurător a bunurilor corporale (mobilă, vehicule etc.), a bunurilor necorporale (o sumă de bani, drepturi de asociat sau valori mobiliare etc.) sau a creanțelor (conturi bancare, chirii etc.);

garanțiile judiciare pe imobile, un fond de comerț, acțiuni ale asociațiilor sau pe valori mobiliare (înscrierea unei ipoteci provizorii, constituirea unei garanții reale asupra unor acțiuni sau valori mobiliare).

2 Care sunt condițiile în care se pot dispune asemenea măsuri?

2.1 Procedura

Măsuri provizorii: judecătorul competent cu luarea măsurilor provizorii trebuie să fie sesizat prin citație [chemare în judecată de către un executor judecătoresc (*huissier de justice*)]. Aceasta este o procedură în regim de urgență, contradictorie.

Măsuri asigurătorii: în principiu, este necesară autorizarea prealabilă din partea judecătorului. Cu toate acestea, creditorul nu este nevoit să obțină o astfel de autorizare în cazul în care acesta invocă un titlu executoriu sau o hotărâre judecătorească care nu este încă executorie. Același lucru este valabil și în cazul neîndeplinirii obligațiilor de plată legate de o cambie acceptată, un bilet la ordin, un cec sau o chirie neplătită pentru închirierea unui imobil (în cazul unui contract scris).

În cazul măsurilor provizorii, stabilirea instanței competente depinde de natura cererii. Competența de drept comun revine președintelui instanței regionale superioare (*tribunal de grande instance*). Cu toate acestea, judecătorul instanței pentru litigii cu valoare redusă (*juge d'instance*), președintele tribunalului comercial (*tribunal de commerce*), al instanței pentru soluționarea litigiilor de muncă (*conseil des prud'hommes*) și al tribunalului paritar al contractelor de arendare (*tribunal paritaire des baux ruraux*) pot, de asemenea, să dispună măsuri provizorii, în limitele competențelor lor respective.

În ceea ce privește măsurile asigurătorii, judecătorul competent este judecătorul de executare, care face parte din instanța regională superioară. Judecătorul competent este cel de la locul unde locuiește debitorul.

În fața judecătorului de executare sau a judecătorului competent cu luarea de măsuri provizorii (*juge des référés*) părțile se apără fără asistența unui avocat. Cu toate acestea, părțile pot să fie asistate sau reprezentate de un avocat.

Sechestrul asigurător este instituit de către un executor judecătoresc. În ceea ce privește înscrierea garanțiilor judiciare, nu este prevăzută o asemenea obligație. Cu toate acestea, având în vedere complexitatea juridică a înscrierii unei garanții, creditorii sunt întotdeauna asistați de un practician în domeniul dreptului.

Costul măsurilor asigurătorii revine în cele din urmă debitorului, chiar dacă creditorul poate să se găsească în situația de a achita suma în avans. Costurile de executare fac obiectul unui tarif care stabilește onorariul datorat executorilor judecătorești pentru fiecare măsură de executare și pentru fiecare măsură asigurătorie.

În conformitate cu Decretul nr. 96-1080 din 12 decembrie 1996, onorariile executorilor judecătorești cuprind o sumă fixă exprimată, cumulativ sau alternativ, în funcție de caz, în drepturi fixe sau proporționale, însoțite, dacă este cazul, de un drept de trimitere în judecată.

În ceea ce privește măsurile asigurătorii, taxele de recuperare proporționale, calculate la sumele recuperate, nu vor fi exigibile decât dacă executorii judecătorești primesc mandat de recuperare a sumelor datorate. În plus, nomenclatorul anexat la decretul menționat anterior exclude posibilitatea unui onorariu suplimentar, negociat în mod liber, cu excepția însă a sechestrului asigurător asupra drepturilor de asociat și asupra valorilor mobiliare.

2.2 Principalele condiții

Instanța nu ia măsuri, aceasta le autorizează. Măsura este luată de executorul judecătoresc, la cererea beneficiarului autorizării.

Dacă este necesară autorizarea prealabilă a judecătorului, creanța trebuie să pară „întemeiată în principiu”.

Pentru măsurile asigurătorii, nu există nicio condiție expresă referitoare la caracterul urgent.

Creditorul trebuie să demonstreze că există „împrejurări susceptibile să pună în pericol recuperarea” creanței (de exemplu, reaua-credință a debitorului care își disimulează activul, multiplicarea creditorilor etc.).

3 Care este obiectul și natura măsurilor de acest fel?

3.1 Ce tipuri de bunuri pot face obiectul unor asemenea măsuri?

Toate bunurile debitorului, cu excepția celor care, conform legii, nu pot fi puse sub sechestru (de exemplu, bunurile necesare vieții de zi cu zi sau exercitării profesiei), pot face obiectul sechestrului asigurător. Același lucru este valabil în ceea ce privește creanțele: cu toate acestea, salariile nu pot face niciodată obiectul unor măsuri asigurătorii (chiar dacă acestea pot fi poprite în baza unei hotărâri judecătorești sau a unui alt titlu executoriu, în conformitate cu procedura de poprire a remunerațiilor).

3.2 Care sunt efectele măsurilor de acest fel?

Bunurile puse sub sechestru asigurator sunt indisponibile. Debitorul păstrează dreptul de utilizare, sub responsabilitatea sa, însă acesta nu le poate înstrăina. În cazul în care deturmează bunul pus sub sechestru, acesta comite o infracțiune pasibilă de amendă și închisoare.

Sumele de bani puse sub sechestru sunt înregistrate într-un cont.

Bunurile acoperite de garanția judiciară pot fi vândute de către debitor, însă creditorul dispune de un drept de suită și de plată privilegiată asupra prețului de vânzare a bunului respectiv.

Bunurile puse sub sechestru asigurator sunt plasate sub responsabilitatea debitorului care devine „gardianul” acestora, iar efectul punerii sub sechestru nu este opozabil terților. Dimpotrivă, garanțiile judiciare, care fac obiectul măsurilor de publicitate (comercială sau funciară), sunt opozabile tuturor.

Instituția bancară (și, în general, orice terț pus sub sechestru) care primește o cerere de punere sub sechestru asigurator cu privire la un client are obligația de a dezvălui executorului judecătoresc, fără întârziere, toate obligațiile sale față de debitor (și anume, toate conturile deschise pe numele debitorului, precum și sumele existente în conturi). În cazul în care banca nu furnizează aceste informații fără un motiv întemeiat, aceasta poate fi obligată la plata datoriei în locul debitorului.

3.3 Care este valabilitatea măsurilor de acest fel?

Măsura asiguratorie trebuie luată în termen de trei luni de la data ordonanței instanței prin care este încuviințată aceasta. În caz contrar, autorizarea devine caducă.

În cazul în care creditorul nu a inițiat deja o procedură de recunoaștere a creanței sale, acesta trebuie să facă acest lucru în luna în care este luată măsura. În caz contrar, măsura devine caducă.

Măsura asiguratorie trebuie comunicată debitorului, în termen de cel mult opt zile. Debitorul poate introduce la judecătorul de executare o contestație a măsurii sau a autorizării acesteia. Este posibil ca judecătorul să fi prevăzut, de asemenea, în prealabil, o dată pentru audiere, la care părțile urmează să fie invitate să dezbătă măsura în cauză. În principiu, contestația debitorului este admisibilă atât timp cât sechestrul asigurator nu a fost convertit în sechestru cu executare silită (*saisie exécution*) ulterior obținerii de către creditor a unei hotărâri judecătorești cu privire la creanța acestuia.

4 Există o cale de atac împotriva măsurii dispuse?

Ordonanța poate fi contestată de către debitor concomitent cu măsura în sine.

Judecătorul de executare, competent pentru acordarea autorizării măsurilor asiguratorii, admite, de asemenea, căi de atac împotriva acestei ordonanțe.

Deciziile sale pot fi atacate la curtea de apel.

În măsura în care debitorul ia la cunoștință autorizarea măsurii în același timp cu măsura în sine, contestarea ordonanței respectă aceleași reguli ca în cazul contestării măsurii: aceasta este admisibilă atât timp cât măsura asiguratorie nu a fost convertită în măsură cu executare silită.

Calea de atac nu suspendă efectul măsurii asiguratorii, care își produce efectele până când judecătorul dispune ridicarea sechestrului sau constată nulitatea acestuia.

Linkuri utile

[Site-ul web Legifrance](#)

[Site-ul web al Ministerului Justiției](#)

[Site-ul web al Camerei Naționale a Executorilor Judecătorești \(*Chambre Nationale des Huissiers de Justice*\)](#)

Ultima actualizare: 04/01/2018

Versiunea în limba națională a acestei pagini este administrată de punctul de contact RJE respectiv. Traducerile au fost efectuate de serviciile Comisiei Europene. Este posibil ca eventualele modificări aduse originalului de către autoritatea națională competentă să nu se regăsească încă în traduceri. Nici RJE și nici Comisia Europeană nu-și asumă nicio răspundere sau responsabilitate în legătură cu informațiile sau datele pe care le conține ori la care face trimitere acest document. Pentru a afla care sunt regulile privind protecția drepturilor de autor aplicabile de statul membru responsabil pentru această pagină, vă invităm să consultați avizul juridic.